

Organisering av barnehagehverdagen – sluttrapport

Fleksible bygg og fleksible ansatte

Rapporten viser at barnehagehverdagen formes av både fysiske strukturer og tidsorganisering. Det er en fordel for barnehagene å ha både fleksible bygg og ansatte som kan bidra på tvers.

RAPPORT | SIST ENDRET: 06.11.2024

Tittel:

Erfaringer med ulike måter å organisere barnehagehverdagen på

Rapporten:

[Last ned rapporten hos FAFO \(PDF\)](#)

Forfatter:

Ragnhild Steen Jensen og Mona Bråten

ISBN:

978-82-324-0749-1 (Papirutgave)

Utgiver:

Fafo

År:

2024

Rapportserie: Erfaringer med ulike måter å organisere barnehagehverdagen

Bakgrunnen for forskningsprosjektet er at regjeringen i Hurdalsplattformen har forpliktet seg til å øke andel barnehagearbeidere og fagarbeidere i barnehagen. Derfor er det også behov for å få mer kunnskap om hvordan barnehagene organiserer hverdagen og hvordan de bruker sin samlede faglig kompetanse.

I den første rapporteringen fra prosjektet har forskerne gjennomgått litteratur om kvalitet og organisering i barnehagen. Gjennom en spørreundersøkelse som ble sendt til alle landets styrere, har de også undersøkt hvordan barnehagene organiserer hverdagen.

I denne sluttrapporten har forskerne gjennomført casestudier i ulike barnehager for å samle erfaringer med organisering av barnehagehverdagen. Formålet har vært å identifisere gode måter å organisere barnehagehverdagen på for å kunne si noe om hvordan barnehagens samlede kompetanse kan benyttes best mulig.

Hovedfunn:

- Både fleksible bygg og ansatte som kan jobbe på tvers av avdelinger bidrar til en god barnehagehverdag
- Store barnehager med mange ansatte gir større fagmiljøer og mer samarbeid.
- Små barnehager fremmer trygghet og forutsigbarhet.
- Barnehagene er opptatt av å ha en fysisk tilstedeværende styrer.

En godt organisert barnehagehverdag trenger fleksibilitet i utforming av bygg samt fleksible ansatte som bidrar på tvers

Fysiske strukturer og tidsorganisering setter rammer for barnehagenes organisering og for barnas aktiviteter. De ansatte ønsker fleksible bygg som legger til rette for å dele barnegruppen i mindre grupper. De er opptatt av uteareal som inviterer til aktivitet og utforskning og tilgang til spesial- og temarom. Barnehagens dagsrytme er også vesentlig og det er en utfordring i alle barnehager med tilstrekkelig bemanning gjennom hele dagen. Her har store barnehager med mange ansatte en fordel av å kunne være mer fleksible og rullere på ansatte ved fravær. Små barnehager er mer sårbare for fravær blant ansatte, men de har en fordel ved at de er tettere på barn og foreldre.

Store barnehager med mange ansatte gir større fagmiljøer og mer samarbeid

Ansatte fra store barnehager fremhever at det å ha en viss størrelse bidrar til større og mer varierte fagmiljøer, og mer samarbeid på tvers av avdelinger. Samarbeid og kompetanseutveksling er generelt lettere i store barnehager enn i små fordi det er flere å samarbeide med. Ansatte i større barnehager har også jevnt over mer utdanning.

Barnehagene har stor frihet til å ansette den kompetansen de selv ønsker, og denne friheten verdsettes høyt av styrere. Erfaringer fra barnehagene viser at det er ønskelig med fagpedagoger i barnehagen. Spesielt i de store barnehagene har det vært en tendens til å ansette fagpedagoger i grunnbemanningen. Fagpedagogene jobber ofte med definerte temaområder og på tvers av avdelinger. De bidrar med nye perspektiver og virker positivt motiverende for både ansatte og barna.

Økt samarbeid mellom ulike yrkesgrupper er både et ønske og et mål. Det er viktig at samarbeidet organiseres slik at ansatte får brukt sine personlige egenskaper og bidra med aktiviteter som engasjerer dem. Barnehager som har satset på prosjektarbeid med bestemte tema har opplevd mer samarbeid og engasjerte ansatte. Flere barnehager viser til positive erfaringer med felles fagdager basert på bruk av interne ressurser og kompetansedeling.

Små barnehager fremmer trygghet og forutsigbarhet

At alle kjenner alle i mindre barnehager og at det er færre mennesker å forholde seg til, skaper en trygghet og forutsigbarhet for både barn, foreldre og ansatte. De som jobber i små barnehager verdsetter det oversiktlige, at de ansatte kjenner hverandre godt, og at man blir godt kjent med barn og foreldre i hele barnehagen. Større barnehager krever gjerne mer organisering for å oppnå den nærheten som kan komme naturlig i det daglige samværet i de mindre barnehagene. I små barnehager er det også mindre bekymring for at noen barn kan gå litt «under radaren».

Barnehagene er opptatt av å ha en fysisk tilstedeværende styrer

Ledelse av barnehagen fremstår som særlig viktig, og styrer har en sentral rolle. Der styrer deler seg mellom flere hus, oppleves det som krevende både for styrer og de ansatte, fordi det er ønskelig med en fysisk tilstedeværende styrer. Det ser ut til at det er mer krevende å få til dette i større barnehager med en mer hierarkisk organisering, hvor styrer ofte får en administrativ rolle med avstand til hverdagen på avdelingen.

I de private enkeltstående barnehagene der styrer og eier er samme person, viser studien at de ansatte har kort vei for å få til det de ønsker. Samtidig opplever eier å ha et stort ansvar for alt. Hos private kjedebarnhager bidrar kjeden sentralt med både administrativ og pedagogisk støtte. Alt i alt er de private eierne litt tettere på barnehagene enn de kommunale, men her kan det tenkes at det er variasjon mellom kommuner i hvordan de organiserer barnehagesektoren.